

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 רומות מאשר בכל שאר הספירות) אות יו"ד של שם הוי"ו שבארבע
2 אותיותיו נרמזו כל עשר הספירות והיו"ד שהיא בחינת נקודה לבד מרמות
3 לחכמתו יתברך שהיא בבחינת העלם והסתר קודם שבאה לבחינת התפשטות
4 וגילוי ההשגה וההבנה (תניא, אגרת התשובה, פרק ד.) ועקב, שהוא סוף
5 הרגל, היינו הנקודה התחתונה ביותר
6 ברגל עצמה, מורה על ירידת
7 הנשמה ממקורה ורשעה הנעלה
8 בעולם האצילות עד למדרגה
9 היותר תחתונה, בחינת עקב,
10 והינו שתחילה היא ירידת
11 הנשמה בעולם האצילות
12 גופא עצמו מספירת החכמה
13 שהיא כאמור הספירה הראשונה
14 והעליונה ביותר עד לספירת
15 המלכות, שהיא הספירה האחרונה
16 והתחתונה ביותר שנקראת
17 עקב¹⁵, ואחר-כך אחרי הירידה
18 הראשונית של הנשמה בעולם
19 האצילות עצמו היא הירידה
20 הנוספת מעולם האצילות לעולמות
21 בריאה-יצירה-עשיה, כנזכר
22 לעיל, שזהו ענין "בראתה"
23 "יצרתה" ו"נפחתה", שהם
24 כנגד ג' האותיות הבאות אחרי
25 האות י', בחינת החכמה שכנגד עולם
26 האצילות והן האותיות הו"ה דשם
27 הוי"ו, שעל-ידו על ידי שם הוי'
28 כולו הוא ענין ההתהוות של
29 העולמות והנבראים מאלוקות, פידוע
30 שכללות ענין ההתהוות
31 וכללות ענין ההשתלשלות
32 של האורות האלוקים היורדים
33 ומשתלשלים זה מזה בסדר והדרגה
34 (כמו שלשלת שהטבעות שלה אחוזות
35 זו בזו) הוא על-ידי ד' אותיות
36 שם הוי", שענינן הוא צמצום
37 והתפשטות המשכה
38 והתפשטות¹⁶, כמבואר באגרת התשובה שבתניא (פרק ד, כמובא לעיל):
39 "היו"ד שהיא בחינת נקודה לבד מרמות לחכמתו ית' שהיא בבחינת העלם
40 והסתר קודם שבאה לבחינת התפשטות... ואחר שבאה לבחינת התפשטות
41 וגילוי ההשגה וההבנה... נכללת ונרמזת באות ה"א שיש לה בחינת התפשטות
42 לרוחב... וגם לאורך", ומבואר בחסידות שאין הכוונה לצמצום שנובע ממידת
43 הדין וכוונתו למנוע השפעה אלא לצמצום שהוא חלק בלתי נפרד מתהליך
44 ההשפעה, כשם שהרב מתמצת לתלמידו בקצרה רעיון עמוק. ועוד מבואר
45 שהאותיות יו"ד וה"א רומזות לצמצום והתפשטות, והאותיות וא"ו וה"א

רומזות להמשכת וירידת השפע מלמעלה למטה וגם האות וא"ו שראשה כמו
יו"ד והמשכה בקו ארוך רומזת על כך שתחילה יש צמצום ואחר-כך ישנה
התפשטות והמשכה וגם ה"א האחרונה, כמו הראשונה, רומזת להתפשטות
וגם ירידה זו מאצילות לבריאה, ומבארה ליצירה ויצירה לעשיה היא
על-ידי ספירת המלכות
שקבל עולם שהיא המעלימה
ומסתירה את האור שבספירות
שמעליה (בכל עולם לפי ענינו),
ומורידה אותו בפועל לעולם שמתחתיו
שזהו ספירת המלכות ענין
עקב, כמו העקב שברגל שהוא
הסוף ותחתית של גוף האדם ועד
לירידה בבחינת עקב ממש,
הסוף ותחתית של ארבעת העולמות
דהינו בעולם הזה הגשמי
שאין תחתון למטה הימנו.
ועל זה נאמר בפסוק זה ויחי
יעקב, הינו שירידת הנשמה
מבחינת יו"ד שהיא בחינה גבוהה
ונעלית ביותר לבחינת עקב שהיא
בחינה תחתונה ביותר (ענין שנרמז
בשם יעקב שהוא אותיות יו"ד עקב,
כאמור) היא בכדי שעל-ידיה
על ידי הירידה הגדולה הזו יהיה
ענין ויחי", הינו שדוקא
על-ידי ירידתה למטה, באה
הנשמה למדרגת ויחי"
שהיא מדרגה גבוהה ביותר שהנשמה
לא היתה מגיעה אליה ללא הירידה, כך
שבפעם הירידה היא "צורך עליה".
וצריך להבין, איך אפשר איך
ייתכן שעל-ידי ירידתה למטה
דווקא יהיה אצל הנשמה ענין
ויחי" (על-דרך קושית
הצמח צדק ה"ל איך ייתכן
שמבחר שנותני של יעקב היו דווקא
במצרים), דלכאורה, הרי
אדרבה, בפשטות, הדברים הפוכים שדוקא למעלה בעולמות עליונים
ורחניים שבהם יש גילוי אלוקות הוא אמתית ענין החיות, כמו
שכתוב¹⁷ בדברי אליהו הנביא שנאמרו בלשון שביעה חי הוי"ו גו'
אשר עמדת לפניו, דקאי שהכוונה היא על הנשמה בהיותה
למעלה, קודם ירידתה למטה בעומדה לפני ה', והפסוק מדייק
ואומר "חי ה'", להורות ש"לפני ה'" הוא החיים האמיתיים, ולכן מתחזקת
השאלה מדוע הנשמה זוכה להתעלות גדולה ביותר דווקא על ידי הירידה
לעולם הזה התחתון ביותר הרחוק ביותר ממקור החיים האמיתיים?